

KUNSTIÕPETUSE AINEKAVA

Koostanud Kille Kruuv

Õppetöö rõhuasetused 1.-2. klassis

1. Õppetöös tegutsetakse koos õpetajaga, matkides ning eeskuju järgi. Ühistegevuses õpitakse omandatud oskuste piires sooritama ülesannet ja teostama enesekontrolli: a) vaadeldakse ümbritsevaid esemeid ja näidiseid, valitakse töövahendid ja -materjalid, valmistatakse ette töökoht;

b) täidetakse õpiülesanne; c) jälgitakse töö lõpuleviimist ja soorituse puhtust, korrastatakse oma töökoht.

2. Õppeviisidest on esikohal praktiline harjutamine ja didaktilised mängud. Praktiliste tööde teemad valitakse vastavalt õpilaste teadmistele ja kogemustele (mängud, mänguasjad, muinasjutud, salmikised jms). Kunstitööde ainekku leiab teistest õppeainetest, eelkõige lugemise ja loodusõpetuse teemadest. Kunstiõpetuse tunnis aktiveeritakse olemasolevad teadmised esemete/olendite tunnustest ning kasutatakse neid kujutiste loomisel.

3. Õppeülesannete järjestamisel lähtutakse põhimõttest liikuda ruumiliselt kujutiselt tasapinnalisele (kõigepealt voolitakse eset, seejärel tehakse temast joonistus). Ülesannete täitmisel toetutakse mitmesugustele näitvahenditele, mille abil täpsustatakse esemete/olendite tunnuste taju.

Õppeülesandeid sooritatakse paari- või enamatunniliste tsüklitena, et töövõtet/tehnikat paremini kujundada/kinnistada. 1.–2. klassi kunstiõpetuse tundides omandatakse esmased töö- ja korraharjumused; õpitakse tundma töövahendeid, -materjale (sh jäämaterjale) ning kasutama neid ohutult ja säästlikult; omandatakse esmased kunstialased oskused.

4. Intellektipuuetegega laste kunstilise eneseväljenduse oskused võivad olla väga erineval tasemel. 1.–2. klassi õpilaste loomingulist eneseväljendamist piiravad tajukujutluste vähesus ja/või ebatäpsus, kõne alaareng ning motoorne kohmakus. Seetõttu kaasneb kunsti- ja teiste ainete õpetusega nende valdkondade arendamine.

5. Õpilaste tunnetustegevus toetub valdavalt praktilisele tegevusele ja lähiümbruse tajumisele. Õpetaja suunamisel õpitakse tajutavaid objekte eri meeltega (nägemine, kuulmine, haistmine, kompimine) vaatlema ja võrdlema, eri tunnuste alusel järjestama ja rühmitama. Tajukujutluste kujundamise/laiendamise eesmärgil õpetatakse märkama objekti värvust ja kuju ning oma töödes sobimatut (st reaalsusele mittevastavat) värvust ja kuju vältima. Teemat sissejuhatavates vestlustes tutvustatakse kujutatava objekti loomulikke keskkonda, inimtegevust (sh toimingute järjekorda). Vestlus toetub praktilisele tegevusele, piltide vaatlusele, seeriapiltide järjestamisele vms. Lisaks kujutlustele keskkonnast arendatakse oskust moodustada ja kasutada lauseid, laiendatakse sõnavara (sh emotsioone väljendavad omadussõnad).

6. Praktilisi harjutusi sooritatakse töövahenditeta (joonistamine käe/jalaga õhus, laual, põrandal) ja erinevate vahenditega (kriidid, pliiatsid, pintsell jt). Kujundatakse õiget kehaasendit, pliiatsi jms hoidu ja käesurve. Harjutusi sooritatakse õpetaja loetud rütmisalmide saatel. Esmased töövahenditega harjutused tehakse suurtel pindadel: tõmmatakse jooni tahvlile ja A-3 formaadis paberile; värvitakse suuremaid pindu (nt suur ring) jne. Järk-järgult muutuvad tööformaadid ja värvitavad pinnad väiksemaks – nendel töötamine nõuab õpilaselt suuremat motoorset vilumust. Õpetatakse joonistama/maalima üksikobjekte ja objektide rühmi ettevalmistatud taustale või värvilisele paberile, esialgu orientiiride ja šabloonide abil. Tunnetustegevuse arenedes kujutatakse objekte silueti ja joone abil. Kujundatakse värvimisoskust (sh pliiatsi- ja pintslihoid, käesurve teadlik reguleerimine, kujutise kontuuri jälgimine).

7. Tegevuse käigus õpitakse kuulama ja mõistma suuliselt lihtkorraldusi, osalema dialoogis. Tegevuse verbaalne kommenteerimine ja kokkuvõtete tegemine on valdavalt õpetaja pädevuses. Õpilasi ärgitatakse õpetaja ütlust kordama ning lõpetama. Tegevuste käigus suunatakse õpilasi viisakalt abi paluma ning kaaslasele abi osutama. Kunstiõpetuse tundides kasutatakse ja kinnistatakse teistes ainetes (eesti keel, matemaatika, loodusõpetus, tööõpetus) omandatud sõnavara: tajutavaid tunnuseid (värvus, suurus, kuju, pinnaomadused) ja ruumisuhteid väljendavad sõnad, rühmanimetused (koduloomad, mööbel jne). Õppetegevuse jõukohastamise eesmärgil jälgitakse märgitud õppeainetes omandatavaid teadmisi ja oskusi (nt geomeetria keha tundmist ja nimetamist õpilastelt ei nõuta, voolimisel kasutatakse eakohast sõnavara: vooli pall jne). Kunstiaine-alasest sõnavarast omandatakse sel etapil kasutatavate töövahendite ja materjalide nimetused ning tegusõnad (joonistan, rebin jne).

ÕPPESISU		ÕPITULEMUSED 1.KL LÕPUKS Õppemaht 35 tundi	ÕPITULEMUS 2. KLASSI LÕPUKS Õppemaht 35 tundi	TAOTLETAVAD ÜLDPÄDEVUSED 1.-2.KLASSIS
Kujutamise- ja vormiõpetus 11 tundi (nii 1. kui 2.klassis)		<ul style="list-style-type: none"> Kujutab esemeid/olendeid orientiiride abil* Kasutab šablooni abivahendina Eristab kurba ja röömsat nägu Eristab näidistelt nelja aastaaga ja suudab neid töös kujutada õpitu piires Voolib pehmest materjalist palli ja silindrit kasutades mõlemat kätt 	<ul style="list-style-type: none"> Võrdleb 2-3 tajutava tunnuse alusel (värvus, kuju, suurus) näidiseid ja valminud kujutisi õpetaja suunamisel* Kujutab kõrvuti asetsevaid sarnaseid figuure väiksemana ja suuremana* Eristab kurba ja röömsat nägu ning oskab neid emotsioone töös edastada Kujutab tuttavat keskkonda sellele omaste objektide kaudu Voolib/meisterdab tuttavast materjalist õpetaja suunamisel 	<ul style="list-style-type: none"> Tunneb end oma pere liikmena, oma klassi ja kooli õpilasena Käitub tuttavas situatsioonis viisakalt Hindab käitumisakte <i>õige/vale, meeldib/ei meeldi tasandil</i> Selgitab mõisteid <i>ööpäev ja aastaajad</i> <i>Vaatleb esemeid ja märkab nende erinevusi</i>
Alateemad	<ul style="list-style-type: none"> Objekti kujutamine šablooni või orientiiride abil (vaatlus- ja võrdlusoskuse, koordineerimise arendamine) Portree ja miimika (oma pere ja sõprade kujutamine, erinevate emotsioonide väljendamine töös) Modelleerimine ja erinevad materjalid (voolimine ja modelleerimine erinevatest materjalidest, sh jääkmaterjalid) Keskkond ja selle kujutamine (looduskeskkond ja aastaajad, linnaruum, koduskoht jne) 			
Värvus-kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus 11 tundi (nii 1. kui 2.klassis)		<ul style="list-style-type: none"> Tunneb ära ja nimetab õpitud värvusi* Helestab värve Tõmbab jooni pintsi ja pliiatsiga vasakult paremale ja ülevalt alla Kujundab mustrit orientiiride abil 	<ul style="list-style-type: none"> Leiab paberilehel ja pildipinnal otsitava (õpetaja juhendamisel)* Segab põhivärvide II astme värve näidise järgi Leiab lähivärvide erineva heledusastmega värvitoone ja nimetab neid Kujundab mustrit erinevates tehnikates eeskujuga ja näidiste järgi 	<ul style="list-style-type: none"> Oskab looduses käituda õpitu ulatuses ning hinnata oma ja teiste käitumist looduses <i>õige/vale</i>- põhimõttel Leiab paberilehelt ja raamatu leheküljelt vajaliku teabe (suunamisel) Tajub ruumisuhteid esemete ja nende kujutiste ning nende osade vahel Võrdleb ja rühmitab esemeid ja kujutisi tajutavate tunnuste alusel
Alateemad	<ul style="list-style-type: none"> Põhivärvid ja nende segamisel saadud II astme värvid (tööd piiratud värvide arvuga) Värvide helestamine ja tumestamine (loodus- ja pildivaatlused, tajukujutluste arendamine, lähivärvide värvitoonide leidmine ja nimetamine) Rütm ja liikumine (erinevate mustrite kujundamine, mängulised rütmiharjutused) 			

Disain ja kirjaõpetus 4 tundi (nii 1. kui 2.klassis)				
Alateemad	<ul style="list-style-type: none"> Ruumikujundus (klassi kaunistamine tähtpäevadeks, koostööoskuste arendamine) Kunstnik ja kujunduskunst (raamatuillustratsioonide, kunstitööde vaatlus ja analüüs, kujundusnäiteid lähiümbrusest) Kirjakunst (tähemustrid ja täht, kui mustrielement) 	<ul style="list-style-type: none"> Täidab kunstiõpetuse ülesandeid koostegevuses, eeskuju ja näidise järgi* Moodustab tähtedest mustreid orientiiride abil Leiab õpetaja suunamisel tekstile vastava kujunduse 	<ul style="list-style-type: none"> Täidab kunstiõpetuse ülesandeid koostegevuses, eeskuju, näidise ja omandatud oskuste piires suulise korralduse järgi* Kujundab piiratud pinnale mustrit Kujundab teemakohast õnnitluskaarti 	<ul style="list-style-type: none"> Kontakteerub ühistegevuses teiste inimestega, palub abi ja osutab ise abi kaaslasele Täidab ülesandeid koostegevuses, eeskuju, näidise ja omandatud oskuste piires suulise korralduse järgi Loeb jõukohast õpitud teksti lühikeste sõnade ja/või kõnetaktide kaupa
Vestlused kunstist 5 tundi (nii 1. kui 2.klassis)				
Alateemad	<ul style="list-style-type: none"> Kunsti töövahendid ja nende korrashoid (pintslite jt vahendite õige hoidmine, kasutamine ja puhastamine, turvalisus) Kunstide seosed (maalikunst, tantsukunst, teatrikunst jne ning süžee mängud rühmas) 	<ul style="list-style-type: none"> Valmistab ette ja korrastab õpetaja juhendamisel oma töökoha* Osaleb rühmatöös ja õpetaja suunamisel oskab arvestada kaaslasega Õpetaja abiga oskab jäljendada mõnada tuttavat looma hääle või kehakeele kaudu 	<ul style="list-style-type: none"> Tunneb (nimetab) kasutatavaid töövahendeid ja materjale* Valmistab ette ja korrastab õpetaja suunamisel oma töökoha* Õpetaja suunamisel oskab jäljendada mõnada tuttavat looma hääle või kehakeele kaudu ning osaleda süžee mängudes rühmas 	<ul style="list-style-type: none"> Hoiab korras oma koolitarbed ja välimuse, hoiab puhtust Märkab ilu Eristab oma- võõrast-ühist Kuulab ja vastab küsimustele Osaleb klassi ühistegevuses (sh õpitud süžee mängudes) Väljendab ennast 3-4 sõnaliste lihtlausetega Kujutab ette ja modelleerib lühitekstis kirjeldatud situatsiooni
Tehnikad ja materjalid 4 tundi (nii 1. kui 2.klassis)				
Alateemad	<ul style="list-style-type: none"> Skulptuur (voolimine ja meisterdamine, tutvumine erinevate materjalidega, sh looduslik materjal) Maal (maalimine kattevärvidega individuaalsete ja ühistöödena) Graafika (templitrükk, materjalitrükk ja trükkimine näidise järgi) 	<ul style="list-style-type: none"> Võrdleb erinevaid materjale ja värvusi (pehme, kõva, hele, tume) ja nimetab nende nähtavaid ja kombitavaid omadusi õpetaja suunamisel 	<ul style="list-style-type: none"> Võrdleb erinevaid materjale ja värvusi (pehme, kõva, hele, tume) ja nimetab nende nähtavaid ja kombitavaid omadusi õpitu piires Osaleb ühistöös teisi arvestades 	<ul style="list-style-type: none"> Viib kokku eseme või kujutluse ja keelelise väljendi, tunneb tuttavaid esemeid kirjelduste järgi Arvutab 20 piires

*Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava kunstiõpetuse ainekavas määratletud õpitulemus.

Õppetöö rõhuasetused 3.-5. klassis

- 1.** Õpitakse tegutsema plaani järgi. Esialgu on selleks õpetaja koostatud tegevuskava (algoritm). 5. klassis hakatakse ühistegevuses ise plaani koostama ning selle täitmist jälgima. Enesekontrollioskusena õpitakse oma tööd vaatlema ning võrdlema näidisega ja kaaslaste töödega.
- 2.** Ühe osa tunnist moodustavad illustreeritud kunstivestlused. Vestluste läbiviimisel arvestatakse põhimõtet lähemalt kaugemale, st tutvutakse esmalt lähiümbruse/kodukandi kunstiga.
- 3.** Õpitakse kasutama eri väljendusvahendeid; seostama kujutatavaid objekte paberilehel ja edasi andma figuuride eri asendeid. Sel etapil harjutatakse kujutatavale sobiva tausta loomist.
- 4.** Õpitakse märkama objektide ja kujutiste värvinüansse, objektide osalist kattumist, kujutise suuruse visuaalset (optilist) vähenemist kauguses. Vaadeldakse ja kirjeldatakse oma ja kaaslaste kunstitöid. Õpilaste töödest korraldatakse klassis ja koolis näitusi. Võimaluse korral külastatakse kunstinäitusi (sh õpilastööde näitusi väljaspool kooli).
- 5.** Suureneb kasutatavate töövahendite ja -materjalide hulk (kattevärvide kõrval võetakse kasutusele akvarellid). Joonistamisel-maalimisel kasutatakse võimalikult erinevaid tööformaate.

ÕPPESISU		ÕPITULEMUSED 3.KL LÕPUKS Õppemaht 35 tundi	ÕPITULEMUSED 4.KL LÕPUKS Õppemaht 35 tundi	ÕPITULEMUS 5.KLASSI LÕPUKS Õppemaht 35 tundi	TAOTLETAVAD ÜLDPÄDEVUSED 3.-5. KLASSIS
Kujutamise- ja vormiõpetus 11 tundi igas klassis					
Alateemad	<ul style="list-style-type: none"> Inimese kujutamine paigal ja liikumises (näidismudelite ja skeemjooniste kasutamine) Loomade jt elusolendite kujutamine (iseloomuliku asendi, karvkatte, pinnafaktuuri jne kujutamine, kompimismeele arendamine) Modelleerimine ja erinevad materjalid (modelleerimine looduslikust- ja tehismaterjalist, voltimine) Keskkond ja selle kujutamine (erinevad keskkonnad ja looduskaitse) Kujutamine ruumis ja tasapinnal (erinevate tehnikate kasutamine) 	<ul style="list-style-type: none"> Kujutab loomi (jt elusolendeid) neile iseloomulikus asendis* Märkab õpetaja suunamisel esemete ja figuuride detaile, täiendab kujutist* Meisterdab looduslikust materjalist õpetaja abiga Kasutab erinevaid materjale templitrükis 	<ul style="list-style-type: none"> Kujutab inimest paigal asendis eest- ja külgsuunas* Märkab esemete ja figuuride detaile, täiendab kujutist Voldib paberit eeskujuga järgi* Väärtustab elusloodust Meisterdab tuttavatest materjalidest ja täiendab detailidega Kavandab geomeetrisest kujunditest templitrüki mustrit 	<ul style="list-style-type: none"> Kujutab inimest liikumises* Kasutab õpitud tehnikaid kunstitööde loomiseks* Vormistab oma õpiülesanded nõuetekohaselt Kombineerib detailidest lihtsamaid figuure näidise järgi Kujutab erinevaid keskkondi ja märkab keskkonnale omaseid detaile Kavandab ja teostab papitrüki õpetaja suunamisel 	<ul style="list-style-type: none"> Väljendab ennast arusaadavalt (sh lühitekstide abil) Eristab fantaasiat ja reaalsust Hoiab puhtust ja korda kodus ning koolis, hoidub loodust kahjustavast käitumisest Täidab ülesandeid eeskujuga, näidise ja õpitud oskuste piires verbaalse korralduse (sh kirjaliku instruksiooni järgi) Loeb jõukohast õppeteksti ladusalt, tõlgendab õpitud teksti oma sõnadega, kujutab kirjeldatud objekte ja situatsioone

Värvus-kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus 11 tundi igas klassis					
Alateemad	<ul style="list-style-type: none"> • Põhivärvid ja nende segamine värviringi alusel (ülesanded piiratud värvide arvuga) • Rütm ja liikumine (rütmi mõiste, rütmid meis ja meie ümber) • Piiratud ja piiramata pind (mõisted: piiratud ja piiramata pind, objekti ja tausta seos) • Perspektiiviõpetus (objekti kujutamine ees, taga ja keskel, elemendi esiletõst suuruse ja värvi abil) 	<ul style="list-style-type: none"> • Jälgib mustri rütmi* • Võrdleb ja iseloomustab õpetaja suunamisel kahte kujutist tajutavate tunnuste alusel, väljendab kujutiste paiknemist pildiruumis* • Plaksutab, koputab või esitab mõnel muul viisil rütmi 	<ul style="list-style-type: none"> • Jälgib pinna katmisel kujutise kontuuri* • Segab põhivärvidest II astme värvid (värvuste tabeli eeskujul)* • Kujutab esemeid kahel horisontaalsel abijoonel (ees, taga)* • Vaatleb sihipäraselt, võrdleb ning rühmitab objekte ning nähtusi, kui rühmitusalus on antud • Mõistab rütmi tähendust (südamerütm, ööpäev, aastaajad jne) 	<ul style="list-style-type: none"> • Tõstab oma töödes tegelasi esile suuruse, asukoha ja värvi valiku abil* • Väljendab osalise kattumise abil esemete ja figuuride paiknemist üksteise suhtes ees-ja tagapool, keskel* • Kavandab töö ette antud pinnal • Kujundab tööle raami õpitud oskuste piires • Toob näiteid rütmi esinemisest igapäevaelus 	<ul style="list-style-type: none"> • Mõistab ruumi ja aja suhteid, väljendab neid kõnes • Kasutab õpitud enesekontrollivõtteid (resultaadi kontroll, operatsioonaalne kontroll)

Disain ja kirjaõpetus 4 tundi igas klassis					
Alateemad	<ul style="list-style-type: none"> Ruumikujundus (klassi- või kooliruumi kaunistamine ja töö planeerimine) Kunstnik ja kujunduskunst (kunstniku elukutse ja tähtsus läbi ajaloo) Kirjakunst (nimetähtede kujundamine) Praktiline disain (karbi, mänguasja vms meisterdamine paberist või jääkmaterjalist) 	<ul style="list-style-type: none"> Korrastab oma töökoha* Kasutab joonlauda sirgjoone tõmbamiseks Märkab kunsti lähiümbruses Leiab ruudukujulise paberi keskkoha voltimise teel 	<ul style="list-style-type: none"> Kavandab oma tegevust õpetaja suunamisel Möödab joonlaua abil ja kujundab tööle raami Väärtustab kunstniku tööd Teeb riskülikust ruudu voltimise teel 	<ul style="list-style-type: none"> Planeerib oma tegevust õpitud oskuste piires Kujundab mustrit ruutvõrgustikule joonlaua abil Toob näiteid kunstniku tööst (raamatu kujundus, joonisfilm vms) Voldib näidise järgi 	<ul style="list-style-type: none"> Õpib üksi, klassis ning kodus, osaleb ühistöös Osaleb jõukohaselt ühistegevuses ,abistab kaaslast
Vestlused kunstist 5 tundi igas klassis					
Alateemad	<ul style="list-style-type: none"> Erinevad kunstiliigid (maal, skulptuur, arhitektuur, teatrikunst) Kunstide seosed (rollimängud, kostüümid, kujundused) Rahvakunst ja selle areng (rahvakunstilelementide kasutamine kaasajal, ribaornamendi kujundamine) Looming ja autorlus (MINU-SINU-MEIE- looming ja selle tähtsustamine) 	<ul style="list-style-type: none"> Täidab kunstiõpetuse ülesandeid eeskuju, näidise ja omandatud oskuste piires suulise korralduse järgi* Teab erinevaid kunsti väljendusvõimalusi õpetaja suunamisel Väärtustab oma ja kaaslaste tööd Osaleb kunstialastes vestlustes 	<ul style="list-style-type: none"> Leiab õpetaja suunamisel rahvakunsti elementidele erinevaid kasutusvõimalusi Väärtustab kunstiloomingut ja hoidub selle kahjustamisest Väljendab end erinevate kunstiliste väljendusvahendite kaudu 	<ul style="list-style-type: none"> Võrdleb oma ja kaaslaste töid (leiab peamised tegelased/objektid, toob esile sarnasusi ja erinevusi)* Osaleb vestlustes rahvuskultuuri ja – kunsti teemadel (kodukandi rahvariided jne)* Teab erinevaid kunstiliike ja oskab neid nimetada 	<ul style="list-style-type: none"> Alustab ja jätkab dialoogi Käitub koolis ja avalikes kohtades viisakalt, tunneb ja jälgib lihtsamaid kombeid Arvestab teadaolevaid motiive ja tingimusi käitumisaktide hindamisel, väljendab käitumisaktis ilmnunud iseloomuomadusi Kirjeldab oma käitumist konfliktsituatsioonis Mõistab omandisuhteid OMA-VÕÖRAS- ÜHINE – tasandil ja käitub vastavalt

Tehnikad ja materjalid 4 tundi igas klassis	
Alateemad	<ul style="list-style-type: none"> • Skulptuur (tutvumine naturaalsete ja tehismaterjalidega, sh jääkmaterjalid) • Maal (kattevärvide ja akvarellide kasutamine ning õige pintsli valik) • Graafika (tutvumine erinevate trükitehnikatega, nt papitrükk, monotüüpia)
	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab ohutult töövahendeid ja materjale* • Eristab akvarelli ja kattevärvi
	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab säästlikult töömaterjale • Iseloomustab akvarelli ja kattevärvi erinevat kasutusviisi • Teab kõrgtrüki põhimõtet
	<ul style="list-style-type: none"> • Nimetab jääkmaterjalide taaskasutusvõimalusi • Valib tööks sobiva pintsli • Nimetab mõnda õpitud trükitehnikat ja kirjeldab selle protsessi
	<ul style="list-style-type: none"> • Hoidub kaaslast kahjustavast käitumisest • Kasutab tuttavaid abivahendeid õpiülesannete täitmisel (sh lihtsaid skeeme ja sümboleid) • Kirjeldab oma tegevust nii tegevuse ajal kui ka tagantjärele • Eristab tuttavates situatsioonides ja oma tegevuses põhjust, tagajärge ja eesmärki

*Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava kunstiõpetuse ainekavas määratletud õpitulemus.

Õppetöö rõhuasetused 6.-7. klassis

1. Alustatakse tutvumist visuaalse kunsti liikide ja väljendusvahenditega. Tutvutakse kunstivaldkondadega seotud elukutsetega, st isikute ja nende põhitegevusega (nt skulptor, arhitekt, restauraator jne). Õpitakse märkama kunstiilminguid lähiümbruses ning käituma niisugusel viisil, et see ei kahjustaks loometööd ja kultuuriväärtusi.
2. Õppeülesandeid sooritatakse mitmetunniliste tsüklitena, milles vahelduvad eri iseloomuga tööd. Õppeülesannete täitmisel toetutakse näitvahenditele.
3. 6.–7. klassis kujuneb õpilastel analüütilis-sünteetiline tajumise võime, mis võimaldab teadlikumalt vaadelda ja võrrelda objektide visuaalseid karakteristikuid (vormi, suurussuhteid, paiknemist ruumis, varju, värvinüansse jne). Õpitakse ruumilist kujutamist tasapinnal. Modelleeritakse eri materjalidest skulptuure, rõhuasetus on detailidel ja kujunduselementidel. Joonistustes on pööratud erilist tähelepanu inimese kujutamisel võimalikult õigesti, säästlikult ja ohutusnõudeid arvestades.
4. Võetakse kasutusele suuremat osavust nõudvad töövahendid (sirklid, lõikenoad), õpitakse neid kasutama tehnoloogiliselt õigesti, säästlikult ja ohutusnõudeid arvestades.

ÕPPESISU		ÕPITULEMUSED 6.KLASSI LÕPUKS Õppemaht 35 tundi	ÕPITULEMUSED 7.KLASSI LÕPUKS Õppemaht 35 tundi	TAOTLETAVAD ÜLDPÄDEVUSED 6.-7. KLASSIS
Kujutamise- ja vormiõpetus 11 tundi igas klassis		<ul style="list-style-type: none"> Arvestab inimese täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapiikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta näos* Joonistab natuurist, kujutab langevat varju Modelleerib erinevatest materjalidest dekoratiiv- ja tarbevorme Kujutab temaatilistes töödes värvide abil tegevuse aega ja kohta* Loob kujutatavale sisult ja vormilt sobiva tausta* 	<ul style="list-style-type: none"> Leiab vaatluse ja võrdluse teel inimese ameti olulisi tunnuseid (keskkond, riietus, töövahendid) ning väljendab neid temaatilistes töödes* Kujutab esemeid ruumiliselt valguse ja varju abil Loob eri vahenditega mitmesuguseid pinnamustreid* Modelleerib savist ja mõistab keraamika tähendust Toob näiteid keskkonnakaitse võimalustest 	<ul style="list-style-type: none"> Teeb vaatluse põhjal järeltusi Valdab omandatud õpitoimingute struktuuri: formuleerib ülesande, kavandab tegevuse, täidab ülesande, kontrollib ja hindab tulemust Teab inimtegevuse mõju loodusele, hoidub loodust kahjustamast Hindab objektiivselt kaaslaste käitumist, saab aru iseloomude ja võimete erinevustest
Alateemad	<ul style="list-style-type: none"> Inimese kujutamine paigal ja liikumises (inimese proportsioonid ja emotsioonide edastamine) Natuurist joonistamine (elus ja eluta objektide ruumiline kujutamine, paiknemine pildiruumis ja suurussuhted) Modelleerimine ja erinevad materjalid (erinevatest materjalidest ruumikujunduselementide meisterdamine, keraamika) Keskkond ja selle kujutamine (muutuvate loodusvormide ja erinevate elukeskkondade kujutamine, keskkonnakaitse) 			
Värvus-kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus 11 tundi igas klassis		<ul style="list-style-type: none"> Väljendab kujutise suuruse muutumise abil selle paiknemist pildiruumis ees- ja tagapool* Loob koloriidi abil erinevaid meeleolusid maalides spontaanselt ja läbimõeldult Kujutab sümmeetrilist eset kesktelje abil 	<ul style="list-style-type: none"> Segab ja kasutab maalimisel värvide eri toone* Leiab värviringi alusel vastandvärvid Teab sümmeetria ja asümmeetria tähendust 	<ul style="list-style-type: none"> Loeb lihtsat plaani, kaarti, tabelit
Alateemad	<ul style="list-style-type: none"> Põhivärvid ja vastandvärvid (vastandvärvide segamine värviringi alusel, ühe värvi erinevad toonid) Värvide helestamine ja tumestamine (ühe värvitooni erinevad hele-tumedusastmed, soe ja külm koloriit) Rütm ja liikumine (sümmeetria ja asümmeetria) 			

Disain ja kirjaõpetus 4 tundi igas klassis				
Alateemad	<ul style="list-style-type: none"> Ruumikujundus (sise- ja välisruumide kujundus) Kirjakunst (reklaamkirjade vaatlus ja analüüs) Praktiline disain (pakendi kujundus) 	<ul style="list-style-type: none"> Kujundab oma lähemat ümbrust (stend, klassiruum)* Oskab kujundada temaatilist plakati, kasutades erinevaid tehnikaid Voldib ja kujundab paberkotti 	<ul style="list-style-type: none"> Teeb kollaaži* Märkab kujunduselemente keskkonnas* Kujundab näidise järg pakendi või pakkepaberi (karbi voltimine) 	<ul style="list-style-type: none"> Valdab emakeele praktilist grammatikat, st mõistab ja kasutab süntaktilisi konstruktsioone nende tähendust arvestades Kirjeldab oma käitumist, hindab seda ja vajaduse korral korrigeerib Tunneb tervisliku eluviisi põhitõdesid ja jälgib neid Tegutseb vastavalt päevakavale Täidab ühistegevuses erinevaid ülesandeid, käitub vastavalt rollile Loeb ladusalt, hangib informatsiooni oma teadmistele vastavast tekstist

Vestlused kunstist 6 tundi igas klassis				
Alateemad	<ul style="list-style-type: none"> • Erinevad kunstiliigid ja nende seosed • Rahvakunst ja selle areng (rahvakunsti areng ja kasutamine kaasajal, rahvakunsti pärandi hoidmine) • Looming ja autorlus (originaal, reproduktsioon, koopia) 	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb ja liigitab vaadeldud kunstitöid (skulptuur, maal graafika)* • Toob näiteid rahvakunstilelementide kasutusvõimalustest • Väärtustab oma tööd ja ennast töö autorina 	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb ja liigitab vaadeldud kunstitöid (skulptuur, maal graafika, arhitektuur)* • Kirjeldab lühidalt erinevate kunstiliikide seoseid, toob näiteid • Põhjendab rahvakunstiväärtuste hoidmise vajalikkust • Mõistab originaali, reproduktsiooni ja võltsingu tähendust* 	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab oma praktilist ja vaimset tegevust • Oskab märgata oma õpiraskusi, küsib raskuste puhul abi ja kasutab seda • Täidab õpitud erialal tööülesandeid, kasutab juhendaja abi • Mõistab töö vajalikkust • Käitub viisakalt, tunneb kombeid • Lahendab konflikte rahumeelselt selgitades oma seisukohti
Tehnikad ja materjalid 3 tundi igas klassis				
Alateemad	<ul style="list-style-type: none"> • Skulptuur (voolimine pehmetest ja tahketest materjalidest, keraamika) • Maal (erinevad maalilaadid näidiste põhjal) • Graafika (joonistamine erinevate vahenditega, kõrgtrükk, linoollõige) • Arhitektuur (erinevate arhitektuuriobjektide vaatlus ja võrdlus) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab töövahendeid- ja materjale tehnoloogiliselt õigesti, otstarbekalt ja säästvalt* • Leiab vaatluse põhjal sarnase maalilaadiga tööd • Omab ettekujutust erinevatest joonistustehnikatest (pliiats, süsi, pastell) ja trükitehnikatest (mono-ja diatüüpia) 	<ul style="list-style-type: none"> • Modelleerib ühest savitombust • Maalib näidise järgi matkides maalilaadi • Teab erinevaid paljundustehnikaid ja kirjeldab neid õpetaja suunamisel • Võrdleb erinevaid arhitektuuriobjekte ja kirjeldab neid 	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab õpioskusi ja tuttavaid abivahendeid

*Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava kunstiõpetuse ainekavas määratletud õpitulemus.

Õppetöö rõhuasetused 8.-9. klassis

1. Suureneb kunstivestluste osa praktilise töö tundides. Õpitakse tundma tuntumaid kunstnikke, vaadeldakse ja kirjeldatakse õpitud oskuste piires nende teoseid. Näidete varal õpitakse eristama kunstiliike ja eri ajastute -stiile. Saadavad teadmised seotakse õpilaste kogemustega (filmides nähtu, reisil kogetu). Harjutatakse visuaalse teabe otsimist (pilt-teatmeteostest, Internetist) ning selle kasutamist loomingulise töö eeskuju või lähtepunktina.
2. Harjutatakse jooniste ja skeemide mõistmist; tõuseb ruumilise kujutamise osakaal. Suunatakse vaatlema inimeste kehakeelt ja miimikat ning seda kujutama.
3. Kunstiõpetuse ülesannete täitmisel pööratakse tähelepanu töövahendite ja -materjalide tehnoloogiliselt õigele kasutamisele. Õpitakse kasutama käe kindlust ja täpsust nõudvaid tehnikaid (nt paljundusgraafika).

ÕPPESISU		ÕPITULEMUSED 8.KLASSI LÕPUKS Õppemaht 35 tundi	ÕPITULEMUSED 9. KLASSI LÕPUKS Õppemaht 35 tundi	TAOTLETAVAD ÜLDPÄDEVUSED 8.-9. KLASSIS
Kujutamise- ja vormiõpetus 12 tundi igas klassis		<ul style="list-style-type: none"> • Leiab vaatluse ja võrdluse teel inimese vanust ja näoilmeid kõige enam iseloomustavaid tunnuseid ning väljendab neid temaatilistes töödes* • Modelleerib õpetaja suunamisel savist ja kujundab eseme pinda 	<ul style="list-style-type: none"> • Kujutab inimest eri vanuses, meeleolus, asendis ja tegevuses* • Teab keraamikas erinevaid modelleerimis- ja kujundusvõtteid • Kujutab esemeid ruumilisena valguse ja varju abil 	<ul style="list-style-type: none"> • Tunnetab end oma rahvuse liikmena ja Eesti kodanikuna • Teab kutseõppe ja täiendõppe võimalusi • Mõistab igapäevaelus ilmnevaid inimese ja keskkonna seoseid • Mõistab ülesannete õige tõlgendamise ning enesekontrolli tähtsust, kasutab omandatud töövõtteid
Alateemad	<ul style="list-style-type: none"> • Inimese kujutamine paigal ja liikumises (erinevate elukutsete ja töökeskkondade kujutamine) • Portree ja miimika (erinevas eas inimese kujutamine) • Modelleerimine ja erinevad materjalid (figuuride modelleerimine savist vms materjalist) • Kujutamine ruumis ja tasapinnal (langeva varju kujutamine ja modelleerimine valguse ja varju abil) 			

Värvus-kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus 9 tundi igas klassis		<ul style="list-style-type: none"> • Eristab õpetaja suunamisel pildi koloriiti, oskab seda kirjeldada* • Kujundab ornamenti (sh rahvuslikku), nimetab selle traditsioonilisi ja nüüdisaegseid kasutusvõimalusi* • Mõõdab joonlaua abil ja joonib ruutvõrgustikku õpetaja suunamisel 	<ul style="list-style-type: none"> • Märkab suuremaid proportsiooni- ja kompositsioonivigu* • Saab aru mõistetest sümmeetria ja asümmeetria ning konstrueerib kesk- ja horisontaaltelje abil • Kasutab sirklit ja joonlauda op-kunsti töödes 	<ul style="list-style-type: none"> • Täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas • Arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi, peab kinni kokkulepetest (sh perekonnas) tunneb vastutust oma tegude eest
Alateemad	<ul style="list-style-type: none"> • Põhivärvid ja nende segamine (erinevate tonaalsuste eristamine ja sõnastamine, rühmatöö) • Sümmeetria ja asümmeetria (konstrueerimine kesktelje ja horisontaaltelje abil) • Rütm ja liikumine (joonistamine sirkli ja joonlaua abil, op-kunst) 			
Disain ja kirjaõpetus 5 tundi igas klassis		<ul style="list-style-type: none"> • Planeerib tegevust rühmatööna teisi arvestades • Teab monogrammide ja peremärkide tähendust • Kasutab fantaasiat kirja kujunduses • Kavandab reklaamsärki, kotti vms 	<ul style="list-style-type: none"> • Teab erinevaid kujundusvõtteid ja oskab neid töös kasutada • Teab reklaami kujunduse olulisemaid põhimõtteid • Omab teadmisi kirjakunstist • Teab tootedisaini olulisemaid põhimõtteid (praktilisus, mugavus, välimus) 	<ul style="list-style-type: none"> • Loeb kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel • Kasutab jõukohaseid teabevahendeid, teeb märkmeid (konspekterib), koostab tarbekirja
Alateemad	<ul style="list-style-type: none"> • Ruumikujundus (skulpturaalsed objektid rühmatööna) • Kunstnik ja kujunduskunst • Kirjakunst (kirjaoptika ja kirja kujundus, katsetused erinevate kirjutusvahenditega, monogrammid, peremärgid) • Praktiline disain (reklaamsärgi või plakati kujundus, tootedisain) 			

Vestlused kunstist 7 tundi igas klassis				
Alateemad	<ul style="list-style-type: none"> Erinevad kunstiliigid (meediakunst ja erinevad infoallikad kunsti edastajana) Kunstide seosed (kunsti ja kultuuri seosed kaasajal) Rahvakunst ja selle areng (tänavakunst ja selle mõju kultuurile) Looming ja autorlus (tuntumad kunstnikud ja nende teosed) 	<ul style="list-style-type: none"> Eristab etenduses esinevaid eri kunstiliike (visuaalne kunst, muusika, liikumine)* Eristab kultuurinähtusi ja kunstiliike (sh karikatuur, šarž, grafiti)* Osaleb kunstialastes vestlustes 	<ul style="list-style-type: none"> Kirjeldab kunstiteoseid õpitud oskuste piires ja põhjendab oma eelistusi* Väärtustab kunstiloomingut (oma ja kaaslaste tööd)* Mõistab kultuuride paljusust ja erinevusi Teab õpetaja suunamisel nimetada mõnda tuntud kunstnikku ja leida tema kohta infot 	<ul style="list-style-type: none"> Suhtleb vastavalt olukorrale, arvestab partneriga Esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus ja arvestab teistega Jälgib ühiselu reegleid kodus koolis ja väljaspool kooli Lahendab lihtsamad eriolukorrad, astub vastu ebasoovitavatele ahvatlustele ning eetiliselt või õiguslikult valedele ettepanekutele Hindab õigesti oma võimeid ning kujutab ette oma toimetulekut elus (sh tööturul) Teab nimetada oma peamisi õigusi ja kohustusi, oskab seista oma õiguste eest, lahendab konflikte seadusi ning moraalnorme arvestades Väärtustab praktilist tööd ja on omandanud valmisoleku kutseõppeks
Tehnikad ja materjalid 2 tundi				
Alateemad	<ul style="list-style-type: none"> Skulptuur (skulptuur linnaruumis ja looduskeskkonnas) Maal (maalimine spontaanselt ja kavandi alusel) Graafika (erinevad trükitehnikad, kõrg- ja sügavtrükk) 	<ul style="list-style-type: none"> Väärtustab skulptuuri olulisust linnaruumis Kavandab ja planeerib oma tööd Teab sügavtrüki põhimõtet 	<ul style="list-style-type: none"> Kasutab õpitud tehnikaid, töömaterjale ja – vahendeid, kujutamise ja kujundamise viise* Kirjeldab sügavtrüki tehnikat 	<ul style="list-style-type: none"> Eristab vahendeid tarbekeemias ja füüsikas

*Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava kunstiõpetuse ainekavas määratletud õpitulemus.